

Drnholec (okr. Břeclav)**Janečkova ulice, „Pod sýpkou“, parc. č. 1760/41.**

2. světová válka. Bojiště. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově.

Lokalizace: S-JTSK (X:Y) – 119749:6115811.

Dne 8. 4. 2019 byl proveden drobný záchranný výzkum na stavbě RD na uvedené parcele. Při bagrování terénního zářezu pro stavbu byla objevena jáma po výbuchu dělostřeleckého granátu z druhé světové války. Ve výplni se čteně nacházely velké zlomky těla granátu a dále zde byly nalezeny pozůstatky koně v neanatomické poloze.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Drnholec (Břeclav District), Janečkova Street, “Pod sýpkou”. Modern Ages. Battlefield.

Documentation of an explosion crater from World War II. Rescue excavation.

*Kristína Piačková, František Trampota***Drnholec** (okr. Břeclav)**Lidická ulice, parc. č. 571/5.**

Vrcholný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově.

Lokalizace: S-JTSK (X:Y) – 610820.58:196922.

V květnu 2019 navázal záchranný archeologický výzkum na etapu z roku 2018 (Červená, Trampota 2019) v omezenějším rozsahu v souvislosti s výkopy pro inženýrské sítě při stavbě kulturního domu.

V provedených výkopech bylo zdokumentováno přes dvacet nových objektů, které byly časově zařazeny do vrcholného středověku. Mimo typické zásobní jámy byl stejně jako v předchozím roce dokumentován příkop neznámé hloubky.

LiteraturaČervená, K., Trampota, F. 2019: Drnholec (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 60(2), 259–260.**Summary**

Drnholec (Břeclav District), Lidická Street. High Middle Ages. Village. Rescue excavation.

More than twenty features from the High Middle Ages were revealed during last year's excavation.

*Kristína Piačková, František Trampota***Dřínov** (k. ú. Dřínov u Kroměříže, okr. Kroměříž)**Intravilán, parc. č. 186.**

Raný středověk (mladší doba hradištní, 10.–12. století). Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000 list 24-42-14, střed stavby 243:343 mm od Z/J s. č.

Při stavbě rodinného domu byly doloženy stopy sídlištních aktivit ze starší doby železné (halštatský stupeň HC), mladší doby

železné (viz oddíl Doba železná), následné doby římské (viz oddíl Doba římská a doba stěhování národů). Většina dokumentovaných objektů však náleží závěru raně středověkého období s prokazatelným počátkem osídlení někdy na přelomu 10. a 11. století s kulminací osídlení ve století 12. Toto osídlení pravděpodobně předchází vznik místní tvrze, která je doložena nejpозději na přelomu 14. a 15. století. Co se týče zastoupení jednotlivých druhů objektů, převládaly zde zásobní jámy, ve dvou případech se jednalo pravděpodobně o relikt zhloubených chat. Pozoruhodná je poměrně vysoká koncentrace objektů na relativně malé ploše určené pro stavbu domu. Přestože nebylo umožněno provedení plošného výzkumu, na vertikálních profilech se podařilo zdokumentovat celkem devět archeologických objektů a jeden rozměrný objekt pak byl zjištěn na dně stavební jámy. Nelze odhadnout, kolik dalších objektů bylo zničeno v ploše stavby při hloubení základové jámy.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Dřínov (cadastr Dřínov u Kroměříže, Kroměříž District), inner part of the village, cadastral parcel No. 386/1. Early Middle Ages. Settlement. Rescue excavation.

A large number of archaeological features were disrupted during the building of a new private house (10th–12th century).*Adam Fojtík, Miroslav Popelka***Hlubočky** (okr. Olomouc)**Zřícenina hradu Hluboký.**

Středověk. Hrad. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Během roku 2019 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci dvě kolekce archeologických nálezů z hradu Hluboký situovaného na skalnatém výběžku jesenického předhůří. První písemná zmínka o lokalitě pochází z roku 1351, kdy jej zdědil Karel IV. po svém příbuzném, olomouckém biskupovi Janu Volkovi. Král jej předal moravskému markraběti Janu Jindřichovi a od roku 1406 ho vlastnil rod Kravařů. Hrad byl zničen za husitských válek, kdy odtud husité ohrožovali okolí. V písemných pramenech je roku 1447 uváděn již jako pustý (k tomu Kouřil, Plaček 1987, 45; Plaček 2001, 218–219).

Nepočtený soubor kuchyňské a stolní keramiky našli v rámci preventivní prospekce Z. Schenk a spolupracovníci projektu Preventivní archeologie Olomouckého kraje L. Dokoupil, M. Komínek, L. Vávra, O. Vénos a E. Vilimec v suťovém kuželu na severní straně hradního areálu, v místech pod předpokládanou věží. Tuto keramiku lze spolehlivě zařadit do průběhu 14. až 1. poloviny 15. století. Druhá kolekce nálezů pochází z hradního jádra, z okolí tzv. nelegálního výkopu (k tomu Brůnová 2004, 47, obr. 2: J). Při povrchovém průzkumu odtud L. Hlubek získal zlomky cihel, tři fragmenty nezdobených dlaždic, několik zlomků keramiky a amorfní kus kompaktní vápenné malty. Všechny nové nálezy doplňují a rozšiřují naše znalosti o životě na tomto šlechtickém sídle v průběhu 14. a 1. poloviny 15. století.

LiteraturaBrůnová, K. 2004: Hrad Hluboký, k. ú. Město Libavá, okr. Olomouc. *Vlastivědný věstník moravský* LVI(1), 46–55.Kouřil, P., Plaček, M. 1987: Povrchový průzkum hradu Hluboký (k. ú. Nepřívaz, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 1984, 44–45.Plaček, M. 2001: *Ilustrovaná encyklopedie moravských hradů, hrádků a tvrzí*. Praha: Libri.

Zusammenfassung

Hlubočky (Kat. Hlubočky IV, Bez. Olomouc), Burg Hluboký. Hochmittelalter. Burg. Geländebegehung.

Lukáš Hlubek, Zdeněk Schenk

Hlučín (okr. Opava)

Mírové náměstí, parc. č. 2/4.

Vrcholný středověk, novověk. Město. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum prováděný v červenci až září 2019 Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Ostravě byl vyvolán plánovanou přístavbou v zadní části parcely 2/4. V čele plochy stojí dům, který je součástí severozápadní fronty Mírového náměstí. Město Hlučín bylo založeno Přemyslem Otakarem I. v polovině 13. století (uvádí se datum 1256) a patřilo pod tehdy správní hrad Landek (Chrástecský 2006). Zkoumaná parcela díky své poloze při náměstí byla pravděpodobně jedním z prvních osazených městišť, proto se v zadní části předpokládalo hygienické a hospodářské zázemí středověkého domu.

Během výzkumu se ukázalo, že terén byl zřejmě v 2. polovině 20. století snížen, podloží se nacházelo již v hloubce 0,3–0,4 m pod planýrkami tvořenými převážně stavební destrukcí. Podél jižní a západní strany parcely stály až do 80. let minulého století hospodářské budovy z 20. let, k nim patřilo také rozsáhlé lichoběžníkovité hnojiště ve středu dvora a recentní kanalizační systém. Ze starších situací se dochovaly kromě nevýrazného souvrství především zahloubené objekty. Jednalo se o několik vápenných jam obdélného půdorysu ze 17.–19. století. V západní části, na rozhraní parcely a ulice Pode zdí, byl částečně prozkoumán kruhový objekt (průměr 2,5 m), zřejmě studna, který zanikl v 17. století.

K zmiňovanému hospodářskému a hygienickému zázemí středověkého domu patřilo pět vrcholně středověkých objektů a také několik kúlových jam, z nichž se minimálně ve dvou případech jednalo o pravidelný liniový systém. Objeveny byly dvě kruhové, lehce trychtýřovité jámy s mírně konvexním dnem, ostatní tři výkopy měly čtvercový až obdélný půdorys. Právě v kvadratických objektech se podařilo zachytit zbytky proutěné konstrukce, byť jen ve formě otisků podél stěn nebo jako plytké, nicméně výrazně viditelné kúlové jamky v půdoryse dna (obr. 40). Zatímco objekt 511 měl v každém rohu po jenom drobném kúlu, stěny zbývajících dvou (obj. 541 a 590) lemovala soustava do dna zapuštěných prutů s omazávkou ze světlé jílovité hlíny. V objektu 590 bylo proutí zpevněno horizontálně připevněným trámkem nebo deskou, původní profilaci a rozměry nebylo možné určit, dochovaný fragment nesl stopy značného ohoření. Výplň objektů tvořily hlinité zasypy vesměs s velkým podílem komponentů naznačujících požár (uhlíky, ohořelé zbytky dřev a v několika případech i velké fragmenty mazanic). Vzhledem k velmi podobnému charakteru zasypu lze soudit, že zanikly během jednoho časového horizontu, snad v důsledku požáru. Funkčně by bylo možno interpretovat kruhové jámy jako jímky či zásobnice. Objekty s dřevěnými konstrukcemi můžeme na základě zjištěných analogií s velkou pravděpodobností označit za jímky (Blusiewicz 2017). V žádné z nich však nebyl pozorován charakteristický odpadní obsah, objekty zřejmě před svým zánikem fungovaly pouze krátce, nelze však vyloučit ani variantu, že absence této výplně zapříčinilo zdejší výsoce propustné podloží tvořené žlutým až okrovým pískem. Získané keramické zlomky náleží ke keramické produkci 1. poloviny 14. století, nejméně dvě rekonstruované nádoby však odpovídají morfologii a technologii typické spíše pro výrobní tradici 2. poloviny 13. století.

Obr. 40. Hlučín, Mírové náměstí. Půdorys obj. 590 se stopami proutěné konstrukce po obvodu dna. Foto R. Ťulpík.

Fig. 40. Hlučín, Mírové náměstí (Square). Plan of the pit No. 590 with traces of the wattle revetment around the bottom. Photo by R. Ťulpík.

Literatura

- Blusiewicz, K. 2017: Konstrukcje ciesielskie w budownictwie drewnianym późnośredniowiecznego Pucka. In: M. Starski (ed.): *Puck. Kultura materialna małego miasta w późnym średniowieczu*. Warszawa: IA UW, 93–124.
- Chrástecský, M. 2006: *Hlučín 1256–2006, 750 let města*. Hlučín: Muzeum Hlučínska.

Summary

Hlučín (Opava District), Mírové náměstí (Square), plot No. 2/4. Middle and Modern Age. Town. Rescue excavation.

Barbara Marethová, Radim Ťulpík

Hulín (okr. Kroměříž)

„Hřebavec“.

Doba hradištní. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000 list 25-31-07, 308:256, 351:63 od Z/J s. č.

Při rozšíření těžebního areálu Hulín byl kromě jednoho la-ténskému objektu (viz oddíl Doba železná) prozkoumán také reliktní mělce zahloubené chaty z doby hradištní s blízkým ohništěm, umístěným vně objektu. Hradištní nálezy v této poloze patří pravděpodobně k nejstaršímu horizontu osídlení, zachycenému při přeložce Němčického potoka v roce 2014 v poloze „Hřebavec za drahou“ (Popelka 2015, 261–262; Geislerová, Parma a kol. 2018, 231). Skryvkové práce a s nimi související výzkum budou pokračovat i v roce 2020.

Literatura

- Geislerová, K., Parma, D. a kol. 2018: *Výzkumy – Ausgrabungen 2011–2016*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.
- Popelka, M. 2015: Hulín (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 56(2), 261–262.